

Vyhodnotenie výskytu nemocničných nákaz a epidemiologickej situácie za rok 2021

Nemocničný
epidemiológ

Nemocničné nákazy

V roku 2021 ako aj v predchádzajúcich rokoch sme venovali pozornosť problematike nemocničných nákaz, ktoré sú aj v našej nemocnici častým javom a výrazne ovplyvňujú dĺžku hospitalizácie. Nemocničné nákazy zvyšujú náklady na liečbu s nutnosťou podávania antibiotík.

Celkom v roku 2021 bolo hlásených z 18 lôžkových oddelení 618 nozokomiálnych nákaz (čo je o 14 % viac ako v predchádzajúcom roku 2020) čo je 2,9% z počtu hospitalizovaných, ale len 391 z tohto počtu (t.j. 1,8% z počtu hospitalizovaných pacientov) bolo schválených nemocničným epidemiológom a nahlásených na RÚVZ. Je to o 10% viac ako v roku 2020.

Z rôznych dôvodov nebolo 227 nemocničných nákaz vykázaných, buď išlo o NN iného zdravotníckeho zariadenia (22%), alebo išlo o kolonizáciu (60%), alebo komunitný prenos (18%).

Najviac nemocničných nákaz bolo hlásených z Kliniky anestéziológie a intenzívnej medicíny SZU (173- t.j. 44%) a II.Interná klinika SZU - Hepatologicko-gastroenterologické transplantácie (75-19%). Najčastejšie boli hlásené infekcie v mieste chirurgického zákroku (47%), črevné infekcie tvorili 17% a respiračné 12%.

V danom roku bolo zachytených 33 epidemiologicky závažných kmeňov (EZK), celkom 2 094 vzoriek s epidemiologickým závažným kmeňom (EZK) na 24 lôžkových oddeleniach nemocnice. Najviac bolo zachytených EZK na Klinike anestéziológie a intenzívnej medicíny SZU (25 %), potom II.Interná klinika SZU - Hepatologicko-gastroenterologické transplantácie (19 %), II.Interná klinika SZU - Interné(21%).

Rovnako sa zaznamenal narastajúci počet prípadov multirezistentného kmeňa *Kl.pneumoniae* (36%), potom *Ps.aeruginosa* (19%) a *E.coli* (15%).

V roku 2021 bolo zachytených 20 pacientov s *Kl.pneumoniae* typ NDM z 9-tich lôžkových oddelení. Išlo o závažnú epidemiologickú situáciu, už v roku 2020 boli prijaté osobitné protiepidemické opatrenia pre všetky lôžkové oddelenia.

V roku 2021 v porovnaní s rokom 2020 bolo o 33 % menej pacientov s *Kl.pneumoniae* typ NDM, čo je závažný nebezpečný nemocničný kmeň.

Clostridium difficile ako pôvodca nemocničnej nákazy bol hlásený u 17 pacientov, čo určite nezodpovedalo skutočnosti. Celkom bolo v roku 2021 na 16-tich lôžkových oddeleniach u pacientov zachytených 165 prípadov CDI. Najviac prípadov bolo zachytených u pacientov II.Internej kliniky SZU (49%).

U 79 pacientov boli tieto infekcie vykázané ako infekcie, ktoré boli komunitné (57%), alebo zavlečené z iného zdravotníckeho zariadenia (34%) alebo z DSS (9%).

Z celkového počtu zachytených prípadov z laboratória ešte ostáva 86 prípadov tejto infekcie, ktorú pravdepodobne pacienti získali ako nozokomiálnu nákazu, z ktorých len 20% bolo hlásených ako nemocničná nákaza.

Tento problematike je potrebné sa v budúcnosti viac venovať a hľadať vhodné riešenia, ktoré by predchádzali infekciám spôsobených CDI. Je potrebné pokračovať v edukácii zdravotníckeho personálu, ale aj pacientov ako sa to nastavilo v roku 2020.

Nemocničné nákazy na jednotlivých oddeleniach boli hodnotené každý mesiac, v prípade zvýšeného výskytu NN alebo epidemiologicky závažných kmeňov v spolupráci s primárom, s vedúcou sestrou a nemocničným epidemiológom boli navrhnuté opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených v hygienicko-epidemiologickom režime daného oddelenia.

Vyhodnotenie výskytu nemocničných nákaz a epidemiologickej situácie za rok 2021

Nemocničný
epidemiológ

Hlavne sa dával dôraz na barierový režim ošetrovania, ale aj dekontamináciu ako celok. V rámci celého roka boli priebežne vykonávané opatrenia podľa potreby danej epidemiologickej situácie.

V roku 2021 vzhľadom k pandémie COVID-19 sa čiastočne pokračovalo v interných epidemiologických kontrolách, kde boli kultivované stery z rizikových a kritických miest.

V roku 2021 - na 21 oddeleniach sa odobralo 689 sterov, z ktorých bolo 21% pozitívnych, (z toho 4% boli rezistentné kmene). Najčastejšie vyskytujúci EZK bola *Pseudomonas aeruginosa* (60x – 8%). Následne boli zabezpečené nápravné opatrenia.

V plánovanom monitorovaní hygienicko-epidemiologickeho režimu na oddeleniach nemocnice sme boli nútení obmedziť dané aktivity, nakoľko mikrobiológia bola využívaná na maximum z iných dôvodov.

Hlásenie a vykazovanie NN za rok 2021, rovnako ako v predchádzajúcom roku 2020, narušila pandémia COVID-19. Predpokladá sa, že bola vysoká proporcia NN s Dg.COVID-19, čo sa zatiaľ vo výraznej miere neprejavilo, ale je to pravdepodobne spôsobené tým, že sa tomu nevenuje taká pozornosť, akoby sa mala. V tejto oblasti zlyhala hlásna služba NN z lôžkových oddelení. Nemáme k dispozícii validné podklady k tomu, aby sme mohli uviesť koľko pacientov malo NN s diagnózou COVID-19. Oficiálne boli hlásené len dva prípady COVID-19 na II. Neurologickej klinike SZU a na II. Internej klinike SZU – Dlhodobochorí.

RÚVZ nám poskytol tieto údaje: do EPIS (informačný epidemiologický systém) za rok 2021 bolo hlásených 50 pacientov z FNsP FDR BB, ktorí získali COVID-19 počas hospitalizácie. Najviac z II. Internej kliniky SZU (48%), po 5 prípadoch z Neurochirurgickej kliniky SZU, II. Neurologickej kliniky SZU a II. Kliniky úrazovej chirurgie SZU, dva prípady z Ortopedickej kliniky SZU a po jednom prípade z IK-Hepatologicko-gastroenterologické transplantácie a Oddelenia otorinolaryngológie. Tieto prípady neboli oficiálne hlásené prostredníctvom nemocničného epidemiológa ako nemocničná nákaza.

V roku 2021 sa predovšetkým venovala zvýšená pozornosť zamestnancom s COVID-19, riešila sa karanténa, protiepidemické opatrenia, dodržiavanie všetkých protiepidemických opatrení, ktoré priebežne boli vydávané Hlavným hygienikom SR k danej problematike.

Nemocničný epidemiológ sa predovšetkým venoval trasovaniu zamestnancov, ako aj pacientov v súvislosti s pozitívitou na COVID-19, indikáciou k testovaniu kontaktov s COVID-19 a celou radou činností čo s danou problematikou súviseli. Za rok 2021 bolo trasovaných až cca 1 572 zamestnancov, ktorí prišli do kontaktu s pozitívnou osobou na COVID-19, alebo s pozitívne testovaným pacientom na COVID-19. V roku 2021 bolo hlásených 501 ochorení u zamestnancov na COVID-19, z toho bolo 417 zdravotníckych pracovníkov (t.j. 83%). Najviac ochorení bolo zaznamenaných u stredného zdravotníckeho personálu (37%), potom PPvZ (29%), lekári tvorili 10 % a iní zdravotnícki pracovníci 7,4%. Iní zamestnanci tvorili 16,4% - patrí tam administratíva, technický úsek ale aj upratovačky.

Spracovala: MUDr. Silvia Kontrošová MPH v.r., nemocničný epidemiológ

Dátum: 8.2.2022